

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

29-30
СІЧНЯ 2018

COLOR OF SCIENCE

Випуск 1

Збірник
наукових праць

Вінниця
2018

І Всеукраїнська інтернет-конференція

«ПЕРСПЕКТИВИ, ПРОБЛЕМИ ТА НАЯВНІ ЗДОБУТКИ
РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ»

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

ПЕРСПЕКТИВИ, ПРОБЛЕМИ ТА НАЯВНІ ЗДОБУТКИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ

Матеріали

I Всеукраїнської електронної конференції

“COLOR OF SCIENCE”

30 січня 2018 року

Вінниця 2018

УДК 796/799(477)(06)
П27

Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні: Матеріали I Всеукраїнської електронної конференції "COLOR OF SCIENCE", (Вінниця, 30 січня 2018 р.) / ред. А.А.Дяченко, В.В.Мельник. – В.: ВДПУ, 2018. – 273 с.

Редакційна колегія:

Дмитренко С.М.	–	голова колегії, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
Дяченко А.А.	–	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
Мельник В.В.	–	кандидат педагогічних наук, доцент;
Хуртенко О.В.	–	кандидат психологічних наук, доцент;
Яковлів В.Л.	–	кандидат педагогічних наук, доцент;
Асаулюк І.О.	–	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
Бекас О.О.	–	кандидат біологічних наук, доцент.

В збірнику представлені результати наукових досліджень вчених, аспірантів, докторантів, магістрантів, студентів – учасників I Всеукраїнської інтернет-конференції «Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні» "COLOR OF SCIENCE" (Вінниця, 30 січня 2018 р.). Розглянуто актуальні питання фізичного виховання різних груп населення; фізкультурно-оздоровча та рекреаційна діяльність в Україні; удосконалення процесу підготовки спортсменів різної кваліфікації; медико-біологічні аспекти фізичної культури і спорту; психолого – педагогічні проблеми фізичної культури та спорту на сучасному етапі; формування професійних компетенцій фахівців фізичної культури і спорту.

Надані матеріали пройшли рецензування і представлені в авторській редакції.

© Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2018

© Колектив авторів, 2018

Ел. адреса: colorofscienceua@gmail.com

Хоронжевський Д.Л., Хуртенко О.В.

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОГО ФІТНЕСУ В УКРАЇНІ 101

Цьовх Л.П., Безгребельна О.П.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗМІСТУ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У
ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІЙ ОСВІТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ 107

Чигур С. О., Дмитренко С. М.

РІВЕНЬ ЗНАНЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УЧНІВ МОЛОДШИХ
КЛАСІВ 112

Шалак О.

ПРОФІЛАКТИКА ТА МЕТОДИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ШКІЛЬНОГО
ТРАВМАТИЗМУ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 116

Швед Н.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ШКОЛЯРІВ
ОСНОВНОЇ ШКОЛИ..... 123

**РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ
СПОРТСМЕНІВ РІЗНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ**

Гіда С.В., Соловей О.М.

СТАТИСТИКА – ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА АНАЛІЗУ ЗМАГАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ГАНДБОЛІСТІВ 127

Митько А.О., Нагорна В.О.

АНАЛІЗ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ
БІЛЬЯРДИСТІВ ДО ГОЛОВНИХ ЗМАГАНЬ РОКУ 133

Коваль В.П., Мельник В.В.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗМІШАНИХ
ЄДИНОБОРСТВАХ 137

Колійчук С.В., Мельник В.В.

ПОБУДОВА ПІДГОТОВКИ БОРЦІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ
З ВІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ НА ОСНОВІ МОДЕЛІ ЗМАГАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ 142

Кокошко Р., Дідик Т.М.

МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ КОЛОВОГО ТРЕНУВАННЯ ДЛЯ
РОЗВИТКУ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЮНИХ
ЛЕГКОАТЛЕТІВ МЕТАЛЬНИКІВ 149

Список використаної літератури:

1. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник / В. М. Костюкевич – Вінниця: Планер, 2014 – 616 с.
2. Кубраченко О. Г. Система підготовки гандболістів : Навч. посіб. / О. Г. Кубраченко, В. Г. Ткачук, В. П. Голуб. – Київ : Поліграфічний центр «Київдрук», 2013. – 556 с.
3. Незгода С.П. Моделі позиційного нападу в гандболі / С. Незгода, В. Дмитрук // Матеріали XI міжнар. наук. конф. «Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті». – Львів. держ. ун-т. фіз. культури, Хар. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – Харків: ОВС, 2015. – С.23 – 26 (95 с).
4. Соловей О.М. Розвиток гандболу в контексті аналізу виступів збірних команд на чемпіонатах світу, Європи та України / О.М. Соловей // Спортивний вісник Придніпров'я: Науково-практичний журнал Дніпропетровськ: ДДІФКіС. – 2016. – № 1. – С.128-131.
5. Тищенко В. О. Концепція системи контролю команд високої кваліфікації у гандболі / В. О. Тищенко // Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. праць. Фізичне виховання та спорт. – Запоріжжя: Запорізь. нац. ун-т, 2016. – № 2. – С. 146–154.
6. Міжнародна федерація гандболу: [електронний ресурс] //режим доступу: <http://www.ihf.info>.

АНАЛІЗ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ БІЛЬЯРДИСТІВ ДО ГОЛОВНИХ ЗМАГАНЬ РОКУ

Митько А. О., Нагорна В. О.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація. Дослідження спрямоване на удосконалення змісту програми підготовки висококваліфікованих більярдистів національної збірної з пулу. Зміст програм підготовки більярдистів до головних змагань року складається, в основному, з показників планування тренувального навантаження техніко-

тактичної підготовленості без урахування диференційованого підходу до розвитку фізичних якостей висококваліфікованих спортсменів. Зростання показників тривалості та величини статодинамічних навантажень в змагальній діяльності висококваліфікованих більярдистів, обумовлює необхідність інтенсифікації процесу підготовки спортсменів за рахунок спеціальної фізичної підготовки.

Актуальність. Аналіз сучасної літератури та передового досвіду свідчить, що використання модельних характеристик тренувальної та змагальної діяльності найкращих спортсменів світу дозволяє своєчасно і об'єктивно оцінювати стан спортсмена і вносити корективи до тренувальних завдань з метою індивідуалізації тренувального процесу [2, 3]. На сьогодні у більярді розроблені лише окремі компоненти модельних характеристик техніко-тактичної та змагальної підготовленості, а моделі фізичної підготовленості – взагалі відсутні. Програми підготовки більярдистів сфокусовані лише на вдосконаленні техніко-тактичної підготовленості без урахування диференційованого підходу до розвитку фізичних якостей висококваліфікованих спортсменів [1, 4, 5, 6], що є актуальним питанням для підвищення конкурентоспроможності українських пулістів в сучасних умовах змагань.

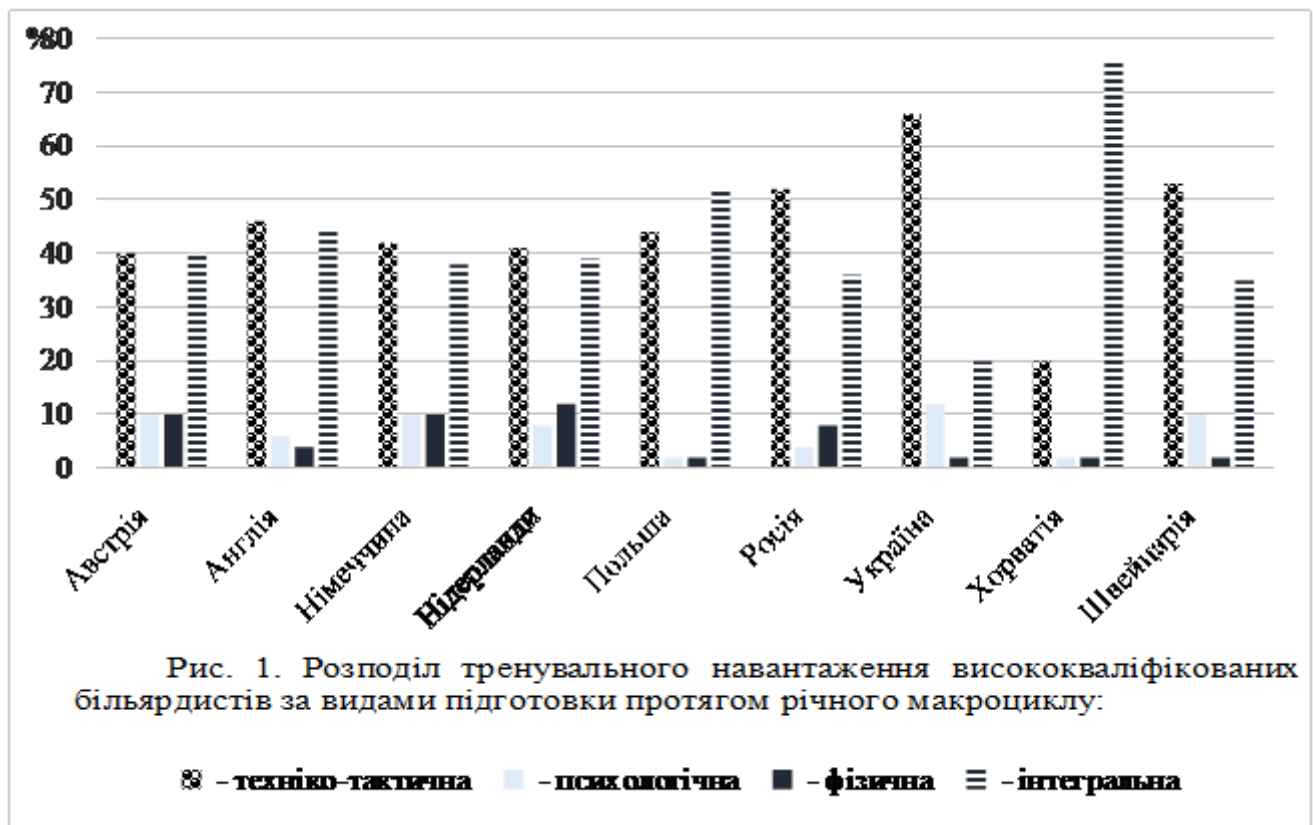
Мета дослідження: удосконалення змісту програми підготовки висококваліфікованих більярдистів України в пулі.

Об'єкт дослідження – підготовка висококваліфікованих більярдистів.

Предмет дослідження – програми підготовки висококваліфікованих більярдистів Європи.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення; метод експертних оцінок; педагогічне спостереження, яке передбачало реєстрацію і статистичний облік компонентів підготовки більярдистів високої кваліфікації; педагогічне тестування фізичної підготовленості спортсменів; методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Контент-аналіз планів підготовки національних збірних з більярду Німеччини, Нідерландів, Австрії, Польщі, Хорватії, Австрії, Англії, Росії та України до чемпіонату Європи з пулу 2016 року (рис.1.) дозволив встановити відсотковий розподіл тренувального навантаження за видами підготовки протягом річного макроциклу.

Виявлення суттєвих розбіжностей у показниках планування тренувального навантаження за видами підготовки висококваліфікованих більярдистів в різних країнах Європи призвело до необхідності щодо проведення експертної оцінки, завданням якої стало визначення основних пріоритетів у видах та кількісно-якісних показниках спортивної підготовки в пулі. Склад експертів був сформований з тренерів збірних команд країн-учасниць чемпіонату Європи з пулу серед чоловіків та жінок. Більшість тренерів національних збірних навіть не розглядали необхідність інтенсифікації процесу підготовки висококваліфікованих спортсменів за рахунок спеціальної фізичної підготовки.

Аналіз цільової програми підготовки збірної команди України з більярдного спорту до головних змагань 2014-2017 років дозволив визначити основні

положення планування тренувальних та змагальних навантажень відповідно видам підготовки: фізична – 2,2%, психологічна – 12,1%, техніко-тактична – 66,1% та інтегральна – 19,6%.

Результати дослідження дозволили розробити програму, яка включала диференційоване навантаження зі спеціальної фізичної підготовки з акцентом на вдосконалення координаційних здібностей та витривалості. Показниками навантаження (годин/рік, у %) з фізичної підготовки більярдистів по відношенню до інших видів підготовки у програмі - 10%. Впровадження розробленої програми у підготовчий процес національної збірної з більярдного спорту (пул) спонукав до підвищення результату виступу наших спортсменів на чемпіонаті Європи з пулу.

Висновки. За останні 20 років значно зросли показники тривалості та величини статодинамічних навантажень в змагальній діяльності висококваліфікованих більярдистів, що обумовлює необхідність удосконалення програм підготовки. Оптимальними показниками навантаження (годин/рік, у %) з фізичної підготовки більярдистів по відношенню до інших видів підготовки – 10%, за думкою експертів. Визначено необхідність розробки програми спеціальної фізичної підготовки спортсменів високого класу в більярді (пул) як самостійної структурної одиниці в системі багаторічного спортивного удосконалення, яка складається з диференційованої методики з урахуванням індивідуальних особливостей і резервних можливостей спортсменів, прогнозованої динаміки спортивних результатів, структури, спрямованості та змісту тренувального процесу в річному циклі. Розроблено та втілено в практику програму фізичної підготовки спортсменів національної збірної з більярду (пул), як складової інтегральної підготовки висококваліфікованих більярдистів до головних змагань 2016 року – чемпіонату Європи з пулу серед чоловіків та жінок. Ефективність розробленої програми підтверджено високими досягненнями спортсменів національної збірної з пулу.

Список використаної літератури:

1. Більярдний спорт: навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл / В.О. Нагорна, А.В. Заостровцев. – К., 2014. – 96 с.

2. Нагорная В.О. Контроль психофизиологического состояния высококвалифицированных бильярдистов в соревновательном периоде / В.О. Нагорная, О.В. Борисова // «Спорт.Олимпизм.Здоровье»: Материалы Международного научного конгресса/ (Государственный университет физического воспитания и спорта Республики Молдова). – Кишинев, 2016. – Т1. – С.271–277.

3. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое применение / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2013. – 624 с.

4. Сэндман, Й. Право на кий (пул-бильярд) : пер. с нем. / Йорген Сэндман. – Киев : Олимпийская литература, 1999. – 196 с.

5. European Pocket Billiard Federation (EPBF): [Електронний ресурс] / Режим доступу до сайту: <https://europeanpocketbilliardfederation.com/>

6. Optimization of a Billiard Player – Tactical Play Jean-Pierre Dussault and Jean-Francois Landry. – H.J. van den Herik et al. (Eds.): CG 2006, LNCS 4630, pp. 256–270, 2007. Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2007.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗМІШАНИХ ЄДИНОБОРСТВАХ

Коваль В.П., Мельник В.В.

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Анотація. В статті викладені питання змісту та обсягу змагальної техніки, яку демонструють кваліфіковані бійці із змішаних єдиноборств, визначена структура змагального поєдинку кваліфікованих спортсменів-єдиноборців.

Актуальність. В останні роки в розвитку спортивних єдиноборств намічається тенденція до універсалізації, що призводить до утворення нових видів єдиноборств і перетворенню вже існуючих. Правила змагань з різних видів